

ACC. N:R M. 8916:1-5

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Elva Ebbesson*

Härad: *Bjäre*

Adress: *Ekelid Stov*

Socken: *Houf*

Berättat av: *Jou Ebbesson*

Uppteckningsår: *1943*

Född år *1893* i *Lishult*

*Säbbänk
och något om gäbben*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De som ha många gäss brukar ha en lång
bänk med avskilda redan bara gäsen
ska värpa och sedan ruva äggen.
Bänken skall hava sin plats på en obe-
gagnad loga eller annan rymlig plats,
som är obegagnad och hvar lunder gä-
sens ruvningstid. Tatten skall vara till-
gängligt så att gäsen kan gå och drieta
när hon själs vill. De som ha en dylik
bänk kalla den "gäsbänken". Stöjligt
att en dylik bänk också gagnades för
hönsen innan det blev bättre och ratio-
nellare hönsrus.
På den tid att det misstänkes att gässen
skola börja värpa, i mitten eller slutet av
Februari, omkring den 24de det heter ju
sen gammalt "Kattias med gäsägg",
skola gässen kännas värpa morgon.

innan de utsläppas. Då de ägg läggs
de på den redan varit de sedan skola
ruva äggen. När gåsen värt, tas ägget
in och numreras med rödkrita, ett
särskilt märke för varje gås.
När gåsen värt så många ägg att hon
vill börja ruva gör hon ordna av redan
och dronar omkring sig i den. Då läggs
äggen under henne och hon får ruva sina
ägg. När gåsen legat på äggen 11 dagar
klaras äggen mot ett ljus eller solen.
De klara äggen kastas bort, skulle det
vara många klara ägg läggs de mörka
äggen under en annan som kanske
och har en del klara ägg och den
ena gåsen kastas ut för att efter några
dagar börja värpa igen. Men då gäller
det att passa på äggen om de inte är
lika gamla

Efter 4 veckor får äggen ses till om nå-
got börjat spräckas och gäddlingen titta
ett får det tas bort och kallas varmt på
annat sätt tills alla äro färdiga. Sedan
gäddlingarna börja pipja blir inte gasen
liggande lugnt på äggen, och då kan
de sist färdiga bli föderande i brist
på värme. När alla gäddlingarna äro fram-
komna tas de in i värmen och gasen släp-
pes ut. Gäddlingarna matas med korngrum
i batten. De äro mycket ontäliga för fuk-
tighet och kyla därför det ska vara mycket
väder när släpas ut till gasen på gräsbet.
På en del ställen tjäna de go ett stycke av
ett varmt rum, golvet bestros tjockt med
sand och där släpas gäddlingarna när
de inte kunna vara uti. De som inte har
någon annan möjlighet har dem

ACC. NR. M. 8916:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

till och med i stugan där själva^{del} de.
Det var väl för, kan inte ha det förekom
mer numera.

Gässningarna äro omtaliga ända tills
de äro fullfjädrade. Då de äro gan-
ska stora när de färdas in i bärmen
när det kommer en regn eller hagelby,
som det ofta gör i April.

Det är inte behagligt att komma in
i ett hem där en 50 a 60 gässningar äro.
Oavsett lukten, men de tjeka inte om
att vara inne, varför där är ideligt
skrikande och kacklande.

ACC. N:R. M. 8916:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På sent som på 1880 talet fanns det tolv
arbstugor där de hade hönsen inne i
stugan under sängen om vintern.
Det var ~~för~~ en lucka som de stängde
för sängen när de ville att hönsen skul-
le bli i mörkret under sängen. Eljest
finge de gå fritt ikring i stugan.
Andra hade dem i förstugan vid som-
mar och vinter. Ena hörnet av förstu-
gan var spikat upp en ribba för att över
till dem att sitta på "Lonsavale".
Därunder stod en korg till redde.
På morgonen kändes efter om hönsen
hade ägg, ty då skulle de passas på så
de inte ginge ut och värpte ut något
annat ställe.